

سروش

سر ۶ ۱ ۳۰ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفته لاق مجموعة اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ح . اشرف اديب

جلد ۱-۸

۲۴ مایس ۱۳۲۸

پنجشنبه

۲۰ جاذی الاخر ۱۳۳۰

عدد ۱۴-۱۹۶

قرآندن آریلما لری، دائماً کتاب الله اعتصام ایللری تو صیه ایله بوکا اعتصام ایدیلدیکی صورتده ابداً دوچار ضلالت اولیه جقلری خبر ویردیله ... سوکرا حجاج کرامه خطاباً : بر دیه جککیز واری ، حقمده ناصل شهادت ایدرسکیز ؟ ... کی بر سوال ایراد ایتسی اوزرینه احباب کرام هپ بر آغزیدن : — یارسول الله، رسالت ونبوتی تبلیغ، اماتی تأدیه ، امتی ارشاد بویوردیگه شهادت ایدرز ... دیدیلر . اول حضرت ده اوچ دفعه « یارب ، شاهد اول ! » دیدکدن سوکرا خطبه یی ایشیدنلرک ایشتمیانلره تبلیغ ایتلری تو صیه ایله خطبه تمامه ایرمشدی . بعده حضرت بلاله اذان او قومق وقامت کتیرمک ایله امر ایدیلر . اوکله وایکندی نمازلری قصر طریقه بر اذان، ایکی قامت ایله ایکیشر رکعت اولمق اوزره اوکله ونشده جمعاً ادا ایدیلدی . اهل مکة دخی قصر وجمعه اشتراک ایتشلردی . اوکون یوم جمعه اولمقله برابر جمعه نمازی قیانشدی .

عليه الصلاة والسلام افندمن حضرتلری نمازدن فارغ اولونجه ناقه سنه یینهرک عرفات موقعنه کلدیلر . طاغک اته کنده بویوک صخره لرك یاننده توقف بویوردیلر . دوه لری اوزرنده بولندقلری حالده جبل مشاتی اوکارینه آلهرق قبله یه توجه ایله دعا ونیازه باشلادیلر . اصحاب کرام دخی با امر رسالت پناهی نمره حوالیسندن ، ارض عربنه دن قالقهرق عرفانه کیشلردی . اول حضرت عرفاتک هریری موقف اولدیغی اعلان ایتدیردیله . یوم عرفه دعا سنک اک خیرلی بودعا اولدیغی ده بیلدیرمشلردی . هرکس رنده وقفه ایدیلر ؛ دعا ایله مشغول اولیورلردی . فخر کائنات افندمن حضرتلری مبارک اللری کوکسلرینه قدر قالدیرمش اولدقلری حالده بویوک بردقت اوزرینه حضرت الله قارشى تضرع ونیازده بولنهرق دیورلردی ، که : « اللهم لك الحمد كالذي نقول وخيراً مما نقول : اللهم لك صلاتي ونسكي ومحياي ومماتي واليك مآبى ولك ربى ترانى ؛ اللهم انى اعوذ بك من عذاب القبر ووسوسة الصدر وشتات الامر ؛ اللهم انى اعوذ بك من شر ما تحبى به الزبح ... [۱] اللهم انك تسمع كلامى وترى مكاني وتعلم سرى وعلايتى لا تخفى عليك شئ من امرى انا البأس الفقير المستغيث المستجير والوجل المشفق المقر المعترف بذنوبى ، اسألك مسألة المسكين وابتهل اليك ابتهاج المذنب الذليل ، وادعوك دعاء الخائف الضعيف من خضعت لك رقبتك وفاضت لك عيناك وذل جسده ورجم انفه لك ؛ اللهم لاتجمعننى بدعائك رب شقياً وكن بى رؤفاً رحيماً يا خير المسؤولين ويا خير المعطين [۲] بوبابده امام احمد ابن حنبلک ، طبرانيک روايتلریله دها باشقه دعالرده منقول اولمشدر .

عرفات وقفه سی ائناسنده : « اليوم اكملت لكم دينكم واتممت عليكم نعمتى ورضيت لكم الاسلام ديناً » آیت کریمه سی نازل اولدی . برده اهل نجددن بعض کیمسه لر نزد رسالته کله رک حج حقنده

[۱] ذكره الترمذی . [۲] ذكره الطبري .

دیگر درلو عبادت ایله امر بیورسون ، ناصل اولور ؟ ، دیه ایدیله جک بر استیضاحه قارشى آتی الیان بعض ایضاحاتک اعطاسنه لزوم کورولور : علی العموم ادیان ایکی رکن اساسی اوزرینه استناد ایدر : بری احکام اصلیه یعنی اعتقادات . دیکری احکام فرعیه یعنی عملیاتدر . هر هانکی بر دینه انتسابی مراد ایدن بر کیمسه نک اوکله شو ایکی قسم سورولور ، دینرکه : شونلره اینانا جقسک ، شونلره ده عمل ایده جقسک . دینلری بویله ایکی پارچه یه بولونجه مسئله قولایلا شیر ، احکام اصولیه ، یعنی اعتقادات ؛ اصلا تبدل ایتمز ، اسلامیت اعتقاداتده مثلاً صفات الهیه حقنده نه کی احکام بیان ایتمز ایسه شریعت عیسویه وموسویه ده وشرع ابراهیم وداوودده وحتی شرع آدمده بیله اولیله دره . چونکه ایکی نقطه بیننه آنجق بر خط مستقیم وصل اولونایلیر ، دیکر خطلر مستقیم ایسه لر هپ او خط اوزرندن کچرلر ، ایکسی بر برینه اویمادی ، مطلقا بری مستقیم دکدر .

ادیانک اعتقادات قسمی نسخ وتبدیلی قبول ایتمز ، چونکه نسخ وتبدیلی قبول ایتسه کذب علی الله لازم کلیر . الله عظیم الشان ذات الوهیتی دفعات متعدده مختلفاً توصیف ایتسه سی ، بر کره « اوج الله وارز » بر کرده « بر ، اللهم » دیمه سی لازم کلیر که بو ممکن دکدر . نسخ یالکیز عملیاتده اولایلیر . سلاتیک اتحاد وترق علوم دینه معلى

ح . محمد شوکت

فَقْرٌ وَقَتَاؤِي

فقير و عبادات اسلاميه تاريخه :

حج

۱۱

فخر کائنات صلی الله علیه وسلم افندمن عرفه کوننک وقت زوالی حلول ایدنجه « نمره » نام محلدن ، « قصوی » آدی دوه سنه یینهرک « بطن وادی » یه کلدیلر . ایشته بوراده توقف ایله عددلری یوزبیکى تجاوز ایدن حجاج کرامه خطاباً غایت اوزون بر خطبه ایراد بویوردیلر . بو خطبه ده قواعد اسلامیه نک اک مهم اساسلری تقریر ایله شرک ومقتضیات و عادات جاهلیه بر بر رهدم اولندی . سوکرا قان ، جان ، مال ، عرض ... کی بوتون ملتله جده قدسیتی ثابت اولان شیلرک حرمتی ، انسانلرک حیات اقتصادیلری محو ایله رفاه وسعادت عمومیه یی تدیجی بر صورتده ازاله ایدن و برنوع خر سزلق وغصب دیمک اولان « ربا » نک حرام اولدیغی بیان ایدیلر . بعده قادینلری ارککلره تو صیه ایدره رک دائماً آنلره قارشى لطفکار وای معاملده بولملری ، حقوق زوجیه تمامیله رعایت ایدلمه سی امر بویوردیلر . برده هیچ بر زمان حضرت

کائنات افندمن : « اوت ، عرفه وقفه سنی کوندوز ، یاخود کیجه لین اجرا ایتدکن صو کرا کلوب ده نمازه ایریشن و زمله برابر وقفه ده بولنان کیمسه نک حچی تمام صاییلیر ... » بویوردیلر .

صو کرا مزدلفه دن قالدیلر . منایه کیدیلوردی . رسول اکرم افندمن بودفعه دوه سنه فضل بن عباسی آلمش ؛ اسامه ایسه قریش آراسنده کیدیوردی . فضل یوله دوه دن اینه رک اول حضرت ایچونیدی دانه اوافق طاش طویلا دی . بنی محترم افندمن طاشلری مبارک آووجنه آله رق توزلر نی سیلدی ؛ اصحابنه : « — ایشته بویله لر یله رمی جرات ایدرسکنز . فقط صاقنکنز ، زهار دینده غلو و طاشقینلق کوسترمه یکنز ؛ زیرا ام سالفه دینرنده طاشقینلق کوسترمه لری یوزندن دوچار هلاک اولدیلر ... دیوردی . اول حضرتک بوتون یول بونجه تلبیه ده دوام بویوردقلری کورلیوردی .

بوصره لرده حشعیلردن کوزل برقادین حضور نبوی به کله رک : — « یارسول الله ، پدرم زیاده سیله اختیار اولدیغندن شد رحله تحملی یوقدر . آنکچون حچی ایفا ایدمه یور ؛ بوخصوصه نه بویوردیلر ؟ دیمش ابدی . فقط دوه اوزرنده حضرت پیغمبرک یاننده اولان فضل ابن عباس ایله قادین آراسنده نظرلر تعاطی ایدیلکنده اولدینی کوریلدی . علیه الصلاة والسلام افندمن مبارک اللریله کنج فضلك یوزینی دیکر طرفه چویردکن صو کرا قادینه : پدرک ایچون حج قیلمقلنگ لازم کلیر ... بویوردیلر . بونی متعاقب دیکر برقادین ده راحله اوزرنده طوره میه جق برحاله اختیار اولان والده سنک هجندن سؤال ایتمه سنه قارش اول حضرت ده : — والده کک بریسنه بورجی اولورسه تأدیه ایدرسک دکلکی ؟ دیمشی وقادیندن اوت ، جوابی آلمشی اوزرینه : — « اوحالده والده کک الله قارش اولان بورجی ده ادا ایتمکلک اقتضا ایدر ... » دیمشلردی .

حلیم ثابت

فلسفه

اسلامده فن و فلسفه

شرقک آغوش پر عصمتنه بروشیاب کمال اولمش نیجه زنکین دماغلر ، نوار ذکار واردرکه اخلاق قدر ناشناسلقلری یوزندن اسملری اونودلمش ، اثرلری کوشه نسیانه آلمش ، مساعیلرندن ، علم وقفه اولان خدمات برکزیده لرندن خبردار اولق شویله طورسون عالم اسلامده بوکی اعظمک کلوب کچدکلرینه بیله احتمال ویرینه میه جک درجه لرده غفلت کوسترلشدر .

مع التأسف بوسحابة غفلت الآن پیشگاه تدقیقمزده برستره کشفه حالنده پایداردر .

سؤاللر ایراد ایتدیلر . اول حضرت ده « حج ، عرفه وقفه سنندن عبارتدر ؛ یوم نحرک فجری طلوع ایتمه دن وقفه ایدمه بیلنس لر حجه ایریشمش صاییلرلر » بویوردیلر .

ینه بووقفه انسا-نده حجاج کرامدن بر ذات حیوانندن دوشه رک وفات ایلدی . امر نبوی به توقفا صو وسدر ایله غسل ایلدی ؛ فقط یوزی ، باشی ایچون خوش قوقولر استعمال ایتمکسزین اوزرنده بولنان احراملره صاریله رق دفن ایلدی .

غروب شمسی متعاقب مغرب طرفنده کی صاریلق غائب اولونجه عرفاتدن مزدلفه به کیدیه جکدی . علیه الصلاة والسلام افندمن بیدیک دوه سنه حضرت اسامه پی ده آلمش ، دیزکینی بالذات کنیدیسی طوته رق یواش یواش ایلروله یور ، اصحابه ده سکینت توصیه بویورو- یورلردی . آز چوق آچیلدقن صو کره دیزکینی بر مقدار بوشالتمش اورتیه بریوریش ایله کیتمه ک باشلامشلردی . غلبه کک اولمیان آچیققلرده دیزکینی ده زیاده بوشالدر ، فقط یوقوشلرده ناقه پی کنیدی اختیارینه بر اقیلرلردی . انشای راهده اینه رک صو دوکدکن صو کرا خفیفجه آبدست آلدیلر . بونی کورن حضرت اسامه نک : « یارسول الله ، نمازی ... ؟ » دیمشی اوزرینه اول حضرت ده : نماز قیلنه جق یر ایلروده در ... بویوردیلر . علیه الصلاة والسلام افندمن یول اوزرنده هب تلبیه ایدیورلردی .

مزدلفه موقعنه ایریشنجه نماز ایچون آبدست آلدیلر . امر نبوی ایله اذان او قوندی ؛ قامت کتیلردی . بعده اول حضرت ده قافله ایریشمه دن آقشام نمازینی ادا ایلدیلر . بوصرمده قافله ده کلدی .

رسول اکرم افندمن بو آراده باشقه بر نماز قیلمدن آنلرک اقشام قیلملرینی بکلدیلر . بعده برلکده اوله رق اذانسز یالکنز قامت ایله یانسو نمازی ده قیلندی . کیجه پی بوراده کچیره جکلردی . ضعفانک قافله حرکت ایتمه دن ، اورتالق غلبه کک اولمه دن کیجه اوستی منایه کیتمه لرینه مساعده ایدیلش ، فقط کونش طلوع ایتدکجه رمی جهره ایدمه میه جکلردی . فخر کائنات افندمن بو کیجه پی صباحه قدر او یقو ایله کچیردیلر . یوم نحرک فجری طلوع ایدنجه همان ایرکندن صباح نمازینی قیلدیلر . بعده را کب اوله رق « مشعر حرام » کلدیلر . بوراسی موقف ایدی . قبله به توجه ایدمه رک اورتالق آیدینلانجه ، کونشک طلوعنه آز بر وقت قائنجه به قدر ذکر وتهلیل ، تکبیر وتضرع ایله مشغول ، حضرت الله قارش بوتون دقت وصمیمیتلریله دعا ونیازده بولندیلر .. یرلی یرنده وقفه ده طور دیلر . ذاتاً رسول اکرم افندمن بوتون مزدلفه نک موقف اولدیغنی خبر ویرمشلردی . بو ائنده اصحابدن عروه بن مضر الطائی نامنده بر ذات حضور نبوی به کله رک : « یارسول الله ، طی طرفلرندن کلیورم ؛ حجه ایریشه- بیلیمک ایچون کندم ، راحله م زیاده سیله یوریلدق . مع مافیه اقتضا ایدن یرلرک هپسنده توقف ایدمه رک وقفه لری اجرا ایلدم . شو حالده بوسنه حجه ایریشمش صاییلریم ؟ » دیدی . بونک اوزرینه فخر